

Dr hab. n. med. Barbara Radecka, prof. UO^{1,2} Opolo, 10 stycznia 2024 r.

¹Klinika Onkologii, Instytut Nauk Medycznych
Uniwersytet Opolski w Opolu

²Klinika Onkologii z Odcinkiem Dziennym
Opolskie Centrum Onkologii im. Prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu

Ocena dorobku naukowego, dydaktyczno-organizacyjnego oraz rozprawy habilitacyjnej

Dr n. med. Marcina Ziętka

Doktor Marcin Ziętek jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu (obecnie Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu), którą ukończył w 2003 roku. Niemal od początku swojej zawodowej drogi jest związany z Dolnośląskim Centrum Onkologii (obecnie Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii) we Wrocławiu, w której to jednostce pracuje nadal. W ciągu swojego życia zawodowego przeszedł klasyczną ścieżkę rozwoju i awansu – od lekarza stażysty do kierownika oddziału. Stanowisko Kierownika Oddziału Chirurgii Onkologicznej II piastuje nieprzerwanie od 2019 roku. Systematyczny rozwój zawodowy pozwolił doktorowi Marcinowi Ziętkowi uzyskać kolejne kwalifikacje specjalisty – w zakresie chirurgii ogólnej w 2011 roku i w zakresie chirurgii onkologicznej w 2014 roku.

W 2014 roku, na podstawie rozprawy pt. „Ocena ekspresji oraz wartości prognostycznej białek ALCAM i ADAM-10 w czerniaku skóry” uzyskał stopień naukowy doktora nauk medycznych w dziedzinie medycyna, nadany uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. Promotorem pracy był prof. dr hab. n. med. Rafał Matkowski. Od 2016 roku jest również zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Onkologii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Doktor Marcin Ziętek kształcił się także w renomowanych ośrodkach w Niemczech (wizyty kliniczne w Klinik fur Dermatologie, prof. Axel Hauschild – dwukrotnie: październik 2009 r. oraz wrzesień 2019 r.) i Szwajcarii (wizyta kliniczna w University of Zurich, Department

of Dermatology, Skin Cancer Center, prof. Reinhard Dummer – maj 2018 r.). Dwukrotnie (w 2015 r. i 2017 r.) odbywał także staż w Narodowym Instytucie Onkologii w Warszawie (Klinika Nowotworów Tkanek Miękkich, Kości i Czerniaków, prof. Piotr Rutkowski).

Działalność naukowa

Na dorobek naukowy Doktora Marcina Ziętka zebrany po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych składa się 31 oryginalnych prac naukowych (w tym w sześciu z nich Habilitant jest pierwszym autorem) o łącznym współczynniku oddziaływania (Impact Factor, IF) 110,956 oraz łącznej punktacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSzW) wynoszącej 2715 punktów, trzy opisy przypadków (w tym w jednym z nich Habilitant jest ostatnim autorem) o łącznym IF 10,436 oraz łącznej punktacji MNiSzW wynoszącej 380 punktów oraz dziewięć prac poglądowych (w tym w trzech z nich Habilitant jest ostatnim autorem) o łącznym IF 20,35 oraz łącznej punktacji MNiSzW wynoszącej 840 punktów. W dorobku Habilitanta jest również 28 streszczeń/wystąpień zjazdowych: 10 ze zjazdów krajowych i 18 międzynarodowych.

Dominująca część dorobku pochodzi z okresu po uzyskaniu stopnia doktora. Łączny IF dorobku naukowego Habilitanta wynosi IF 143,406 (z tego IF 137,188 uzyskanych po uzyskaniu stopnia doktora) oraz 4005,0 punktów MNiSzW (w tym 3910,0 MNiSzW po uzyskaniu stopnia doktora). Do czasu złożenia *dossier* habilitacyjnego prace Doktora Marcina Ziętka były cytowane wg *Web of Science* 255 razy (w tym 18 to autocytowania, dane z dnia 26.06.2023 r). Współczynnik Hirscha wg *Web of Science* z dnia 26.06.2023 r. wynosi 10.

Głównym nurtem zainteresowań badawczych Habilitanta jest ocena aktualnych możliwości diagnostycznych i leczniczych u chorych na czerniaka skóry. Efektem tych zainteresowań jest dominująca część dorobku naukowego Habilitanta. W dorobku uderza szeroka współpraca Habilitanta z ważnymi ośrodkami naukowymi – krajowymi i zagranicznymi – Międzynarodowym Instytutem Onkologii Molekularnej w Poznaniu, Narodowym Instytutem Badań Nad Rakiem (National Cancer Institute, NCI, USA), Polską Akademią Nauk, w ramach której Doktor Marcin Ziętek uczestniczy w realizacji projektów oceniających nowe antygeny nowotworowe, mechanizmy molekularne zaangażowane w procesy nowotworzenia u ludzi oraz formowanie przerzutów, które to projekty mogą wyłonić nowe cele białkowe dla personalizowanego leczenia.

Rozprawa habilitacyjna

Osiągnięcie naukowe, które Doktor Marcin Ziętek przedkłada ubiegając się o uzyskanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne składa się z cyklu sześciu oryginalnych publikacji naukowych o charakterze badawczym, opublikowanych w języku angielskim, w recenzowanych czasopismach naukowych w latach 2022 – 2023. Tytuł osiągnięcia to „Ocena aktualnych możliwości diagnostyczno-terapeutycznych u pacjentów z czerniakiem skóry o zaawansowaniu lokoregionalnym”.

Wybór tematu osiągnięcia naukowego jest zgodny zarówno z wieloletnimi zainteresowaniami naukowymi Habilitanta, jak również doskonale uzupełnia piśmiennictwo dotyczące tej szczególnej populacji chorych. Łączna wartość IF publikacji naukowych stanowiących osiągnięcie wynosi 17,869; natomiast liczba punktów MNiSzW wynosi 520.

Jak słusznie zauważa Habilitant czerniak stanowi w ostatnich kilku dekadach narastający problem nie tylko w aspekcie medycznym, ale także społecznym, głównie ze względu na dynamicznie rosnącą liczbę nowych zachorowań, wysoki odsetek rozpoznań w stadium miejscowo-regionalnym lub przerzutowym i związaną z tym wysoką umieralność. Dla potwierdzenia tej opinii Habilitant cytuje dane z raportów GLOBOCAN (wzrost liczba nowych przypadków czerniaka pomiędzy rokiem 1973 a 2020 o 270% i szacowany dalszy wzrost o kolejne 50% do roku 2040, kiedy to czerniak może stać się drugim najczęstszym nowotworem złośliwym na świecie). W Polsce, podobnie jak w innych krajach środkowo-wschodniej Europy problem późnej zgłaszalności i związanego z tym gorszego rokowania jest szczególnie dotkliwy.

Poszukuje się nieustannie rozwiązań (zarówno medycznych, jak i organizacyjnych), które mogłyby poprawić wczesną wykrywalność czerniaka oraz wyniki jego leczenia. Właśnie takim rozwiązaniom poświęcone są przygotowane przez Habilitanta publikacje. W swoich pracach badawczych Habilitant analizował przydatność narzędzi telemedycznych dla poprawy wczesnego rozpoznawania czerniaka, znaczenie biomarkerów prognostycznych i predykcyjnych, a także wartość technik leczenia chirurgicznego i nowoczesnej terapii systemowej, w tym elektrochemioterapii czy leczenia uzupełniającego zabieg operacyjny. Habilitant ocenił także trendy czasowe w leczeniu operacyjnym oraz uzupełniającym na przestrzeni kilku lat, uwzględniając wpływ nowoczesnego leczenia systemowego na zakres

leczenia chirurgicznego. Ważnym elementem wpływającym na sprawność ścieżki pacjenta z czerniakiem jest dokładna analiza i monitorowanie każdego z jej etapów, co pozwala zidentyfikować i skorygować wadliwe punkty takiej ścieżki. Ten aspekt opieki także został poddany przez Habilitanta analizie.

Przetawione w ramach cyklu publikacje stanowią szerokie i wieloaspektowe spojrzenie na wykrywalność czerniaka oraz wyniki leczenia tej choroby i mogą w istotny sposób przyczynić się do poprawy opieki nad chorymi na czerniaka o miejscowo-regionalnym zaawansowaniu. Jest to znakomity przegląd danych z rzeczywistej praktyki klinicznej, ocenianych retrospektywnie i prospektywnie. Część badań była prowadzona wyłącznie w Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hematologii we Wrocławiu, ale część to efekt wielośrodkowej współpracy największych ośrodków onkologicznych w Polsce, a Doktor Marcin Ziętek, co należy podkreślić, jest pierwszym autorem w każdej z tych publikacji.

Zastosowane w publikacjach metody badawcze odpowiadają standardom w tego typu opracowaniach i nie budzą zastrzeżeń.

Działalność dydaktyczno-organizacyjna

Doktor Marcin Ziętek zaprezentował imponujący dorobek dydaktyczno-organizacyjny. Jest od lat zaangażowany w kształcenie przeddyplomowe (ćwiczenia i seminaria dla studentów polsko- i anglojęzycznych, opieka nad kołem naukowym) i edukację społeczną (kampanie informacyjno-edukacyjne dla młodzieży i dorosłych). Nieustannie prowadzi szeroko rozumiane kształcenia podyplomowe, m.in. jako kierownik kształcenia specjalizacyjnego z dziedziny chirurgii onkologicznej siedmiu lekarzy, w tym trzech już zakończonych postępowań).

Doktor Marcin Ziętek jest cenionym wykładowcą na konferencjach edukacyjnych z zakresu leczenia chorych na mięsaki tkanek miękkich, czerniaki i inne złośliwe nowotwory skóry kierowanych do onkologów i chirurgów. Od wielu lat nieprzerwanie prowadzi wykłady na kursach i konferencjach dla lekarzy. Był kilkakrotnie organizatorem i kierownikiem naukowym kursów dla lekarzy onkologów i dermatologów oraz lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej.

Aktywność zawodowa Doktora Marcina Ziętka obejmuje także recenzowanie prac magisterskich, podręczników dla lekarzy oraz artykułów i prac naukowych dla polskich i zagranicznych czasopism medycznych.

W styczniu 2019 roku dzięki jego staraniom otwarto w Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmunologii i Hematologii chirurgiczny oddział narządowy - Oddział Nowotworów Tkanek Miękkich, Skóry i Czerniaków. Opracował założenia i wprowadził w Dolnośląskim Centrum Onkologii, Pulmunologii i Hematologii we Wrocławiu pilotażowy program Krajowej Sieci Onkologicznej dla chorych na czerniaki i mięsaki pozwalający ocenić dane epidemiologiczne i mierniki jakości opieki onkologicznej w rzeczywistej populacji.

Pełnił także rolę członka zespołu oceniającego wnioski w konkursach na działalność badawczo-rozwojową w zakresie niekomercyjnych badań klinicznych w Agencji Badań Medycznych.

Habilitant jest aktywnym członkiem polskich i międzynarodowych organizacji i towarzystw naukowych - Polskiego Towarzystwa Onkologicznego (Członek Zarządu Głównego w kadencji 2022-2026 oraz Przewodniczący Sekcji Standaryzacji Nadzoru po Leczeniu Onkologicznym), Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej, Polskiej Grupy Mięsakowej, European Society of Surgical Oncology i EORTC.

Podsumowanie

Dorobek naukowy, organizacyjny i dydaktyczny Doktora Marcina Ziętka w pełni odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego.

Na podstawie tej oceny wnoszę do Rady Naukowej Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie o dopuszczenie Kandydata do kolejnych etapów przewodu habilitacyjnego.

Z wyrazami szacunku
Barbara Radecka

Dr hab. n. med. Barbara Radecka, prof. UO